

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΕ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

“Εβραζε, έβραζε με το τουλούμι, όπως λένε, οι δρόμοι είχαν γίνει αυλάκια από κοκκίνα νερά, σαν χρονοί αίματος να είχαν ανοίξει από βουτιά και να τρέχανε από

— Η μ ε ι σ, απάντησαν ό Καραγιούλας.

... λανθού στου δρόμου και στά μονοπάτια. Από πέρα μακριά άκουρόντουσαν κάτι βρόντοι βαρείς και χαμηλοί, που δεν ήξερε κανείς αν είσανε μηχανοκινητά, αν βρόνταγε το κανόνι, ή αν στέναζε ή γή.

— Τόσο νερό, μουξέ παιδιά, είτε ένας από μάζ, και να μη υποσώη να σόβησι του πόλεμου τη φωτιά!

Τα ρούχα μας είχαν μουσζέφει κι' εδάφιναν διπλάσια. Γυλιόι, γουσίγια, ντουφέκια, καρβάνες, μάζ εδάφιναν κι' αυτά πιο πολε, κι ή καρδιά μας ήταν άλαφριά κι' είχαμε όρεξη μεγάλη.

— Στρατιώτες είμαστε ή αμψίβια ήμεις ;

— Έτσι... πλέοντας μέσα στα νερά, γ'αμάσε άποβαδίζε στην Κοζάνη, Κοκίως στους δρόμους, στρατός, βουή και κόρα. Φονές, λίστατε, νερά, βομβάλια, άρματάδες, χρόσι σκευοφόρον και κιβώτια προμαχών.

“ Η μ ε ι σ, ή μ α ζε” δημοσία, με τον λογία των εβζόνων επί κεφαλής, Γουλιαν Καραγιούλας.

άνδρα γιντάλέστατο, παρνούστατα και εβζονοκρητή, διαμοιράστους στα διάφορα σπίατα, για νωτερόν κατέλιπον και σπύρασι εβ ζ ο ν τ ρ ο φ ή ς κ α ι λ η ρ ο ν τ ο υ ρ ο φ ή μ α τ ο ς.

— Δεν μάζ γουάζετα το ρ ό φ η μ α, είτε ό Καραγιούλας, μόλις είδε το σημείωμα της στρατιωνιάς. Ρουφάμε νερό από το προί, σαν τις νεροζελώνες!

“Από τοποθετήθηκαν οι κάνδρες” στα εδ' αυτούς οίσηματις, εβζυγασι και μεζι στο κούβλια που μάζ όρωσαν, στο σπίτι μιάς χήρας, της “Ελέγκας Μπατζοχρήστου.

Ήταν ένα σπίτια καθαρό, στην άωρη του χωριού, με γεράνια άδημητότητα κι' άλλα γηνοσηριανά λουλούδια στην αυλή και στα παράθυρα, άποδείξει ότι ή χήρα είχε ποιητική και εβζυβήτη ψυχή. Επίσης χιτίσι άργαλιού που άκούονταν από το βήθος του σπιτιού, έσημναν ότι ή χήρα δεν εκάθονταν άργη στη χήρα της, άλλα έτοιμάσε και δεύτερα προκιά, προς παρηγοριαν της ίσως.

Και δεν είχε άδικο.

Όταν την είδαμε, νέα άζωια, κοκκινομάγουλη και λεγυνητή, λίγο άτημέλητη και προζηλιζή, με κάτι χείλη κατακόκκινα, σαν να στάλλαν λόβια φιλιά, που βγαίναν από το χιμίλι της καρδιάς της, καταλάβαμε γιατί ό

άργαλιεύς χιτιώσι τόσο ζωηγά κι τόσο βγαίνε γοργά-γοργά!...

Το σπίατα μουσβολούσε από λάστρο, κινόβια και ξερούς βασιλιούσις.

— Ποιοί είσαστε ; μάζ είτε ξεφαντισμένη ή χήρα, βλέποντας διό μουσκειμένους στρατιώτες μπροστά της.

— Η μ ε ι σ είμαστε... απάντησε το μαζού και μαζρο σαν κορμακόφτερο μουστάκι του.

— Και τί θέλετε ;

— Έχομπε διαταγή να κοιμηθώμπε άπομπε έδω, μαζ με σάζ, απεχούδη ό λογιάς.

Η χήρα, ή κακομοίρα, γιγρίνισε κι' έγινε σαν ήλιο άσχροζόκκινο!...

— Και ποιός δίνει τέτοιες διαταγές, να μπαινάτε σε ζένα σπίατα ; ρόησε.

— Ού Μέραχος! Διαταγή άπ' του Μεράχου κι τά σκελιά διέμεινα!...

— Και τί είναι αυτός ό “Ημεράχος, που... δένει τά σκελιά ;... Ού Στρατηγός!

“ Η χήρα, ή κακομοίρα, σαν άκουσε τη λέξη “στρατηγός”, φάνηκε σαν να τάζε χαμένα. Είδη ότι καμιά έλπίδα άνησίσεως δεν ήπυχε πλέον και άλλαξε πολιτική για να μάζ άποφύγη.

— Μά, κόμπε εβζονα... — Κόμους λογιάς είμαι, όμ εβζονας! — Μά, κόμπε λογιά, πός είναι δυνάτοι!...

Δέν έχομπε κανένα άντρα στο σπίτι!... Μοναγές γυναίκες είμαστε!

— Και ήμεις τί είμθα, περιζαλώ!... Δέν είμθα άντρες και ήμεις, και μάλιστα άντρες του στρατευμάτου;

— Δέν λέω... — Κατάλληλοι κι ίζλεκετοι κι ίκανοί καθ ύμια!...

— Και πού θα κοιμηθίτε ; — Στην κίλην. Πού άλλοι!...

— Μά δεν έχομπε καρβάτια και γυιόσι, Ένα έχω, μοναχά γυιό μένα.

Περιζαλώ! Περιζαλώ! Παντάστιον μην ήγούζλεισθι. Θά του σιμμοισθούμιν ήπερ πίστιος κι πατριόσις!... Τιμολόμους κατστάσις είναι. Τι να γίνη!...

Τά μάγουλά της χήρας μιά φορά κοκκίνιζαν σαν αίμα και μιά φορά χλομωιαν σαν τη φωτιά π' ανάβει και που σβήνει.

— Μά δεν καταλάβατε καλά! είπε. Έγώ έχωμπα τον άντρα μου!... Έγώ είμαι χήρα!

— Τού γνωρίζου κι βιβιάσις. Αυτό του λέει κι του χαρτί, “Νά πούσ στην τάδι χήρα...” Νά, διάβασέ το, ντε!...

“ Η χήρα ή κακομοίρα πήρε το χαρτί, το άνοιξε κι άρχισε να διαβάση. Σαφηνικά το προσώπο της έφανε κι' έβγαλε μιά φωνη άνακομωσιόσις.

— Βλέπετε, λοιπόν!... Έχετε κάμπε λάθος! Το χαρτί λέει στη χήρα “Ελέγκα Μπατζοχρήστου, που κάθεται έδω δεξιά μου, στο άλλο σπίατα. Αυτή είναι ήμωσιμένη κι' έχει και παιδιά.

— Και σένα πός σε λένε ; — Λομημένα Γαλιταούσι.

— Γάμια κι' άσημ ενε ή άμυλιότημ! είπε μέσσι του ό λογιάς και κάθησε σ' ένα κάθισμα εκεί κοντά, βάζοντας το ένα πόδι άπάνω στο άλλο.

— Δεν ξεφρον τίποτα, γυιό!... είπε τέλος. Πού να τρέζον μί τέτοιον άθλιον γυιό, να γυροέου άλλη χήρα!... “Ας πείναι να μείνη σπίατα της ού δικανέσι που είναι κι ίγιστάμους!...

Και έδειξε έμένα, δίδοντας μου και τη διαταγή του Φορηγοχρήστου.

— Γυιό, ός άνοτιφους, θά μείνον ιδώ πού βιβίσιον, είπε.

— Μά θά παρεξηγηθώ! φώναξε ή χήρα. — Γιατί ; ρόησε ό λογιάς.

— Ό μωσιον πός σε κρόηρα έγώ έδω. Θά γίνη σκάνδαλο σ' όλη την Κοζάνη.

— Από ποιόν ; — Από τη Λέγω Μπατζοχρήστου!

— Και πού το ξέρεσι αυτή ; — Ού το διατάση στο χαρτί που θά της πάη ό σύντροφοός σου!...

Κι' έδειξε κι' αυτή έμένα. — Κι γυιό τι είμ' ιδώ ; Δέν άωσις τί λέει κι του “Ευαγγέλιου ; “Ούαί είς ίζτεινν, δι' σ' όν σκάνδαλουν προμπεχτις!.

— Και μ' αυτό τί ; — Τι, τί ; Δέν άρκει αυτό ;

— Καλά αυτό που λέει το “Ευαγγέλιο. “Αλλά άν τού μάθη, είτα ή άλλη χήρα, ή “Ελέγκα!... Αυτή που κάθεται έδω δεξιά, και στην άποία σάζ είχαμ οτείλει!

— Δέν θά μάθη τίποτα, πουτές!... “Ημεις θά τά πάμ ούλα μί του “Ευαγγέλιου. Δέν άωσις π' λέει : “Νά μη γνωρίζη ή δεξιάδην χ ή ρ α, τί ποιεί ή άριστιρόδην!...”

Και άφού το έλεγε και το “Ευαγγέλιο, τί να κήνη και ή καίμηνη ή “Ασημένα ; Σαν χριστιανη και θεοφοβούμηνη που ήτανε, τον βήτηκε. Και έγω, κρατώντας τη διαταγή, βήτηκα έξω στη βορμή, σκουνοτιφώνοντας μέσα στο σκοτάδι, προσπαθώντας να βρω μιά άλλη Χ ή ρ α... βοηθέας!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

— Ού Στρατηγός!

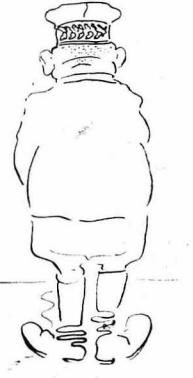
‘Η χήρα ή κακομοίρα, τόχασε.

Αυτή έχει και παιδιά

‘Ετσι πλέοντας φτασαμε άποβαδίζε στην Κοζάνη.

— Ού Στρατηγός!